

Łódź, 24 marca 2022 r.

WA 4120-7/2022-w

Pan
Michał Pazek
Wójt Gminy Łubnice

Urząd Gminy Łubnice
ul. Gen. Sikorskiego 102
98-432 Łubnice

W odpowiedzi na pismo Pana Wójta zawierające wniosek o wyjaśnienie odnośnie dopuszczalności *zmiany stawek podatku od środków transportowych w ciągu roku podatkowego na korzyść podatników* - uprzejmie informuję, że w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi rada gminy może obniżyć stawki podatku od środków transportowych w trakcie roku podatkowego.

Dokonanie w trakcie roku podatkowego zmiany stawek podatku od środków transportowych, które mają charakter roczny, nie jest jednak prawnie dopuszczalne bez jednoczesnego postanowienia przewidującego retroaktywne działanie uchwały (nowej lub zmienianej). Jeżeli w trakcie roku podatkowego rada gminy obniżyłaby roczne stawki podatku, nie przewidując przy tym retroakcji, obejmującej okres od dnia 1 stycznia do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie uchwały, to nowe stawki obowiązywałyby jedynie przez część roku, a zatem nie byłyby to stawki roczne.

Retroakcję w sferze stanowienia prawa dopuszcza wprost art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zakaz wprowadzania regulacji przewidujących dokonywanie ocen skutków prawnych tych faktów na podstawie przepisów prawa, które weszły w życie już po wystąpieniu tych faktów nie ma więc charakteru bezwzględnie i w pewnych wypadkach są możliwe odstępstwa od zakazu. Wypadki te muszą mieć wyjątkowy charakter i uzasadnienie w szczególnych okolicznościach, gdy za odstępstwem od zakazu retroakcji przemawia inna zasada konstytucyjna np. zasada sprawiedliwości społecznej (zob. orzeczenie TK z dnia 29 stycznia 1992 r., sygn. 15/91, OTK 1992, cz. 1, poz. 8). Odstępstwo od zasady niedziałania prawa wstecz należy uzasadnić tzn. trzeba uzasadnić, dlaczego zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie wstecznemu działaniu prawa, tu: wstecznemu działaniu uchwały obniżającej stawki podatku od środków transportowych.

Określenie stawek podatku w niższej wysokości niż dotychczasowa może nastąpić zarówno poprzez zmianę uchwały, jak i poprzez podjęcie nowej uchwały w sprawie określenia stawek. Jeżeli obniżenie stawek podatku od środków transportowych miałyby nastąpić w drodze zmiany uchwały dotychczasowej, to w uchwale zmieniającej nie wolno posłużyć się wzorem z § 51

załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”. Charakter aktu zmieniającego wyklucza możliwość oddzielenia od siebie momentu wejścia w życie i momentu uzyskania mocy przez ten akt. Uchwała zmieniająca jest aktem jednorazowym, a jej rola sprowadza się do zmiany wcześniej podjętej uchwały. To uchwała zmieniana (w nowym brzmieniu nadanym uchwałą zmieniającą), a nie uchwała zmieniająca podlega stosowaniu.

Z przedstawionych powodów w uchwale zmieniającej należy zamieścić postanowienie przejściowe, które będzie przewidywało retroaktywne działanie uchwały zmienianej, to jest będzie zeń wynikało, że nowe stawki mają zastosowanie do całego roku kalendarzowego 2022. Niezależnie od tego należy w tej uchwale zawrzeć postanowienie końcowe, zgodnie z którym uchwała wchodzi w życie po upływie 14 od dnia ogłoszenia (lub po upływie terminu dłuższego).

Z poważaniem

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

mgr Beata Kaczmarczyk